

ประเด็นการเมือง ฉบับพิเศษ ซีเรีย ตอนที่ 3 13 ธ.ค. 67	วิทยาลัยการทัพบก
ประเด็น การเปลี่ยนแปลงของ อาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी และอนาคตของซีเรีย	จากญิฮาดิสต์สู่ผู้นำสายกลาง การเปลี่ยนแปลงของ อาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी และอนาคตของซีเรีย
ประเด็นสำคัญ	<ul style="list-style-type: none"> - การเปลี่ยนแปลงของอาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी และอนาคตของซีเรีย - จากอัลกออิดะห์สู่ Hayat Tahrir al-Sham (HTS) จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง - ผลกระทบต่อสงครามกลางเมืองซีเรีย ผู้เล่นหลัก และอุปสรรคสู่สันติภาพ - บทบาทในอนาคต ผู้นำซีเรีย หรือ ภัยคุกคามที่แฝงตัว

จากญิฮาดิสต์สู่ผู้นำสายกลาง: การเปลี่ยนแปลงของอาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी และอนาคตของซีเรีย

สงครามกลางเมืองในซีเรีย ดินแดนแห่งอารยธรรมโบราณ กลายเป็นสมรภูมิแห่งความขัดแย้งที่ซับซ้อนและยืดเยื้อที่สุดในยุคปัจจุบัน ความขัดแย้งนี้เต็มไปด้วยปัจจัยและผู้เล่นที่เกี่ยวข้องมากมาย ทั้งกลุ่มชาติพันธุ์ ศาสนา มหาอำนาจต่างชาติ และกลุ่มก่อการร้าย ท่ามกลางความโกลาหลนี้ บุคคลหนึ่งที่ก้าวขึ้นมา มีบทบาทสำคัญคือ อาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी ผู้นำกลุ่ม Hayat Tahrir al-Sham (HTS) อดีตญิฮาดิสต์ผู้ประกาศตัดขาดจากอัลกออิดะห์ และกำลังพยายามเปลี่ยนแปลงตัวเองและกลุ่มของเขาให้กลายเป็นผู้เล่นหลักบนเวทีการเมืองซีเรีย บทความนี้จะพาคุณเจาะลึกการเปลี่ยนแปลงของอัล-จุลानी วิเคราะห์แรงจูงใจ ยุทธศาสตร์ และผลกระทบต่ออนาคตของซีเรีย

อัลกออิดะห์สู่ Hayat Tahrir al-Sham (HTS) จุดเริ่มต้นของการเปลี่ยนแปลง

อาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी ผู้นำกลุ่ม Hayat Tahrir al-Sham (HTS) มีเส้นทางสู่การเป็นผู้นำสายกลางที่น่าสนใจ โดยผ่านประสบการณ์และการเปลี่ยนแปลงเชิงยุทธศาสตร์มากมาย สรุปประเด็นสำคัญได้ดังนี้

จุดเริ่มต้นของอัลกออิดะห์และบทบาทของอัล-จุลानी

อัล-จุลानी เริ่มต้นเส้นทางในฐานะสมาชิกของกลุ่มอัลกออิดะห์ในอิรัก ซึ่งเขาได้สั่งสมประสบการณ์ทั้งในด้านการรบและการสร้างเครือข่ายทางการเมืองและการทหาร ต่อมาในปี 2011 เมื่อสงครามกลางเมืองใน

ซีเรียปะทุขึ้น เขาได้ก่อตั้งกลุ่ม จาบัต อัล-นุสรา (Jabhat al-Nusra) หรือในชื่อเต็ม Jabhat al-Nusra li-Ahl al-Sham ซึ่งหมายถึง "แนวร่วมเพื่อการสนับสนุนประชาชนแห่งชาม" (ชาม หมายถึง ดินแดนลิแวนต์หรือซีเรียในปัจจุบัน)

เป้าหมายและบทบาทของจาบัต อัล-นุสรา กลุ่มจาบัต อัล-นุสรา ถือกำเนิดขึ้นในปี 2012 ระหว่างสงครามกลางเมืองซีเรีย โดยมีเป้าหมายหลักในการล้มล้างรัฐบาลของประธานาธิบดีบาชาร์ อัล-อัสซาด และจัดตั้งรัฐอิสลามที่ปกครองด้วยกฎหมายชารีอะห์ ด้วยการเชื่อมโยงอย่างเป็นทางการกับอัลกออิดะห์ กลุ่มนี้ได้รับการสนับสนุนจากขบวนการญิฮาดระดับโลกและดึงดูดนักรบต่างชาติจำนวนมาก

ในช่วงแรกของสงครามกลางเมือง กลุ่มจาบัต อัล-นุสรา มีบทบาทสำคัญในการต่อสู้กับรัฐบาลซีเรีย โดยได้รับการสนับสนุนจากประชาชนในบางพื้นที่ และกลายเป็นหนึ่งในกลุ่มที่ทรงอิทธิพลที่สุดในพื้นที่ควบคุมของฝ่ายต่อต้าน อย่างไรก็ตาม ความเชื่อมโยงกับอัลกออิดะห์ทำให้กลุ่มนี้ถูกมองว่าเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ

การตัดขาดจากอัลกออิดะห์ จุดเปลี่ยนสำคัญเกิดขึ้นในปี 2016 เมื่ออัล-จูลานี ประกาศตัดขาดจากอัลกออิดะห์ และจัดตั้งกลุ่ม HTS ขึ้น จาบัต อัล-นุสรา ภายใต้จุดยืนที่เป็นอิสระมากขึ้น การตัดสินใจครั้งนี้สะท้อนถึงวิสัยทัศน์ของอัล-จูลานีที่ต้องการ "ทำให้กลุ่มเป็นที่ยอมรับ" ในระดับชาติและนานาชาติ เพื่อเพิ่มโอกาสในการบรรลุเป้าหมายทางการเมือง การประกาศแยกตัวจากอัลกออิดะห์และเปลี่ยนชื่อเป็น จาบัต ฟาตาค์ อัล-ชาม (Jabhat Fateh al-Sham) เพื่อลดแรงกดดันจากนานาชาติและพยายามเปลี่ยนภาพลักษณ์ของตน จากนั้นไม่นาน กลุ่มนี้ได้รวมตัวกับกลุ่มอื่น ๆ และเปลี่ยนชื่ออีกครั้งเป็น ฮายัต ทาห์รีย์ อัล-ชาม (Hayat Tahrir al-Sham หรือ HTS)

บทบาทในปัจจุบัน แม้กลุ่ม HTS จะพยายามเปลี่ยนภาพลักษณ์จากกลุ่มญิฮาดหัวรุนแรงให้เป็นอย่างที่มุ่งเน้นเป้าหมายในท้องถิ่น แต่ก็ยังคงถูกมองว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย โดยเฉพาะในสายตาของสหประชาชาติ สหรัฐอเมริกา และนานาชาติ เนื่องจากบทบาทในความรุนแรงและการโจมตีในภูมิภาค อย่างไรก็ตาม HTS ยังคงมีอิทธิพลสำคัญในพื้นที่ยึดครองของซีเรีย ซึ่งเป็นหนึ่งในพื้นที่ต่อต้านรัฐบาลอัสซาดที่ยังหลงเหลืออยู่

จาบัต อัล-นุสรา ถือเป็นจุดเริ่มต้นของการเดินทางทางการเมืองและการทหารของอัล-จูลานี จากความเป็นส่วนหนึ่งของอัลกออิดะห์ในซีเรียไปสู่การสร้าง HTS ที่พยายามผันตัวเองให้เป็นผู้เล่นที่สำคัญในบริบทภูมิภาค แม้จะมีความพยายามในการเปลี่ยนภาพลักษณ์ แต่การกระทำในอดีตและความเกี่ยวข้องกับขบวนการญิฮาดระดับโลกยังคงสร้างข้อกังขาต่อเป้าหมายที่แท้จริงของกลุ่มนี้

การปรับตัวเชิงยุทธศาสตร์ (2016 - ปัจจุบัน) เน้นการต่อสู้กับรัฐบาลอัสซาด ลดทอนบทบาทในการต่อสู้กับกลุ่มกบฏอื่น ๆ ลดทอนอุดมการณ์ญิฮาดระดับโลก เน้นย้ำการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยซีเรีย โดยสร้างภาพลักษณ์ "สายกลาง" เปิดกว้างสำหรับการเจรจา ยอมรับหลักการประชาธิปไตย เสริมสร้างความเข้มแข็งทางทหาร เพื่อรักษาอำนาจต่อรอง

เป้าหมายของ อาบู มุฮัมหมัด อัล-จุลानी ต้องการนำ HTS เป็นผู้เล่นหลักในเวทีการเมืองซีเรีย รวมถึงมีความทะเยอทะยานในการโค่นล้มรัฐบาลอัสซาด แต่เลือกใช้ยุทธศาสตร์ที่ "ยืดหยุ่น" มากขึ้น แต่ยังคงถูกมองว่าเป็นกลุ่มก่อการร้ายโดยหลายประเทศ การเปลี่ยนแปลงอาจเป็นเพียง "ฉากหน้า" เพื่อความอยู่รอด

อัล-จุลानी เดินทางจาก "ญิฮาดิสต์" สู่ "ผู้นำสายกลาง" ด้วยการปรับตัวเชิงยุทธศาสตร์ เพื่อเพิ่มอำนาจและโอกาสในการบรรลุเป้าหมาย อย่างไรก็ตาม ยังต้องเผชิญความท้าทายมากมาย และอนาคตของ HTS ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องจับตามองต่อไป

การปรับตัวเชิงยุทธศาสตร์ สร้างภาพลักษณ์ใหม่ เพื่อเป้าหมายในระยะยาว

การเปลี่ยนแปลงที่สำคัญของอัล-จุลानी ไม่ได้หยุดอยู่แค่การตัดขาดจากอัลกออิดะห์ แต่ยังรวมถึง "การปรับตัวเชิงยุทธศาสตร์" ในหลายด้าน เพื่อสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับ HTS และเพิ่มอำนาจต่อรองยุทธศาสตร์เหล่านี้ ประกอบด้วย

เน้นการต่อสู้กับรัฐบาลอัสซาด HTS หันมาให้ความสำคัญกับการต่อสู้กับรัฐบาลซีเรีย นำโดยประธานาธิบดี บาชาร์ อัล-อัสซาด โดยลดทอนบทบาทในการต่อสู้กับกลุ่มกบฏอื่น ๆ และแสดงจุดยืน "ปกป้องประชาชน" จากการกดขี่ของรัฐบาล

ลดทอนอุดมการณ์ญิฮาดระดับโลก HTS พยายามลดทอนภาพลักษณ์ของกลุ่ม "ญิฮาดิสต์" โดยเน้นย้ำถึงการต่อสู้เพื่อปลดปล่อยซีเรีย และลดการแสดงออกซึ่งอุดมการณ์ "รัฐอิสลาม" ในระดับโลก

สร้างภาพลักษณ์ "สายกลาง" อัล-จุลानी พยายามสร้างภาพลักษณ์ของ HTS ในฐานะกลุ่ม "สายกลาง" ที่เปิดกว้างสำหรับการเจรจา และยอมรับหลักการประชาธิปไตย โดยมีการจัดตั้งหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น และให้สัมภาษณ์กับสื่อตะวันตก

เสริมสร้างความเข้มแข็งทางทหาร: HTS ยังคงให้ความสำคัญกับการเสริมสร้างความเข้มแข็งทางทหาร โดยพัฒนาขีดความสามารถในการรบ ควบคุมพื้นที่ และจัดหาอาวุธ เพื่อรักษาอำนาจต่อรอง

ผลกระทบต่อสงครามกลางเมืองซีเรีย ผู้เล่นหลัก และอุปสรรคสู่สันติภาพ

การเปลี่ยนแปลงของ HTS ภายใต้การนำของอัล-จุลानी ส่งผลกระทบต่อสงครามกลางเมืองในซีเรีย

การแข่งขันกับกลุ่มกบฏอื่น : HTS กลายเป็นหนึ่งในกลุ่มกบฏที่มีอำนาจมากที่สุดในซีเรีย ควบคุมพื้นที่สำคัญทางตอนเหนือ ซึ่งนำไปสู่การแข่งขันกับกลุ่มกบฏอื่น ๆ ในการแย่งชิงอำนาจและดินแดน

ความสัมพันธ์กับต่างชาติ: การลดทอนอุดมการณ์ญิฮาด ทำให้ HTS ได้รับการยอมรับจากบางประเทศมากขึ้น โดยเฉพาะตุรกี ซึ่งให้การสนับสนุนทางอ้อม

อุปสรรคต่อการเจรจาสันติภาพ แม้ HTS จะพยายามแสดงท่าทีสายกลาง แต่ยังคงถูกมองว่าเป็นกลุ่มก่อการร้าย โดยหลายประเทศ รวมถึงสหรัฐอเมริกา ซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการเข้าร่วมกระบวนการเจรจาสันติภาพ

บทบาทในอนาคต ผู้นำซีเรีย หรือ ภัยคุกคามที่แฝงตัว

แม้ อัล-จูลานี จะพยายามสร้างภาพลักษณ์ใหม่ให้กับตนเองและกลุ่ม HTS แต่ยังคงเป็นที่สงสัยในสายตาของหลายฝ่าย คำถามสำคัญคือ อัล-จูลานี จะสามารถรักษาอำนาจและนำพา HTS ไปสู่เป้าหมายสูงสุด คือการโค่นล้มรัฐบาลอัสซาด และสถาปนารัฐอิสลามในซีเรียได้หรือไม่ การเปลี่ยนแปลงครั้งนี้เป็นเพียงยุทธศาสตร์เพื่อความอยู่รอด หรือเป็นการเปลี่ยนแปลงที่แท้จริงหรือไม่ และ

HTS จะเป็นภัยคุกคามต่อความมั่นคงระหว่างประเทศ หรือเป็นส่วนหนึ่งของ "ซีเรียใหม่" ในอนาคต

การเปลี่ยนแปลงของอัล-จูลานี จากญาติดีสู่ผู้นำสายกลาง สะท้อนให้เห็นถึง "พลวัต" ของสงครามกลางเมืองในซีเรีย และ "ความพยายาม" ของกลุ่มต่าง ๆ ในการปรับตัวเพื่อความอยู่รอด อนาคตของ HTS และบทบาทของอัล-จูลานี ในซีเรีย ยังคงเป็นเรื่องที่ต้องจับตามองต่อไป

พ.อ.หญิง จันทิรา นาคบุญนำ

อจ.ทก.สมย.วทป.